

دانشکده علوم پزشکی شیرجان
مدیریت غذا و دارو

تداخلات

گیاهان دارویی و داروها

معرفی برخی از گیاهان دارویی و نحوه ی
تداخلات آنها با دسته های دارویی مختلف

دقت در نوع و نحوه ی
مصرف مکمل ها، داروهای
گیاهی و گیاهان دارویی برای
اثربخشی مطلوب داروهای
همراه الزامی ست.

جین سینگ Panax ginseng

خواص دارویی این گیاه مربوط به ریشه آن است و دارای اثراتی همچون افزایش توان ذهنی و جسمانی، بهبود فعالیت حافظه افزایش شادابی، از بین بردن استرس، تقویت سیستم ایمنی بدن تنظیم سوخت و ساز بدن، بهبود بی خوابی و بد خوابی، کاهش عوارض یائسگی، افزایش قدرت سیستم قلبی و عروقی، تنظیم فشار خون، تنظیم سطح قند، خون بدن تقویت کننده قوای عمومی و جنسی بدن می باشد. با توجه به مکانیسم عمل این گیاه مصرف همزمان این گیاه با برخی داروهای ضد افسردگی مانند فنلزین داروی منجر به علائم شبه سرخوشی می شود. همچنین مصرف خوراکی فراورده های کافئین دار در برخی از افراد منجر به پرفشاری خون می شود. استفاده از این گیاه در افراد دیابتی توصیه نمی شود، زیرا منجر به تطبیق دوز انسولین آن ها می گردد. با مصرف گیاه فعالیت ضدانعقادی وارفارین ممکن است کاهش پیدا کند. مصرف همزمان این گیاه با داروهای تنظیم قند خونی مانند رپاگیلینید و گلی بوراید تداخل دارد.

چای سبز Camellia sinensis

چای سبز دارای اثر تغذیه ای، دارویی و تحریک کنندگی بالا است. مهمترین اثرات درمانی آن کاهش خطر ابتلا به بیماری های قلبی- عروقی و سرطان ها است. همچنین دارای اثرات ضد فشار خون، کاهش وزن بدن، فعالیت ضد ویروسی، ضد باکتریایی، ضد دیابتی می باشد. از مصرف همزمان این گیاه به همراه برخی دارو های سیستم اعصاب مرکزی مانند کلرپرومازین و ضد افسردگی هایی همچون ایزوکربوکساید، فنلزین و ترانیل سیپرومین خودداری شود. استفاده همزمان از چای سبز به دلیل ترکیبات کافئین و تیوفیلین با داروهایی کاهش دهنده ی اسید معده مانند سایمتیدین و برخی از آنتی بیوتیکها از جمله سیپیروفلوکساسین تداخل دارد. این گیاه با داروهای ضد انعقاد تداخل می نماید و اثر وارفارین را کاهش می دهد. به دلیل وجود کافئین در چای سبز، مصرف بیش از اندازه آن سبب بی قراری، عصبانیت و بی خوابی می شود. همچنین مصرف چای سبز به همراه فراورده های آهن نباید مصرف شود، چون سبب کاهش اثر آن ها می شود.

توصیه های مهم در خصوص مصرف فراورده های گیاهان دارویی :

بر خلاف تصور عمومی که داروهای گیاهی و گیاهان دارویی کاملاً بی ضرر هستند، این فراورده ها حاوی ترکیبات پیچیده و انبوه مواد موثره می باشند که به علت پیچیدگی ساختار امکان بوجود آوردن چندین و چند تداخل دارو-دارو، گیاه-گیاه و دارو-گیاه را دارند.

به کلیه بیماران مصرف کننده ی چند دارو توصیه می شود همیشه لیستی از داروهای مصرفی خود را هنگام مراجعه به داروخانه و معاینات پزشکی به همراه داشته باشند و از اضافه کردن و تغییر مصرف و یا قطع داروهای خود و فراورده های گیاهی به خصوص در صورت مصرف طولانی مدت خودداری فرمایند.

جهت اطلاع از تداخلات دارویی و گیاهی مصرفی حتماً با داروساز مشورت نمایند و از اتکا به توصیه های افراد غیر متخصص و منابع غیر معتبر علمی خودداری ورزند.

وب سایت مدیریت غذا و دارو شهرستان سیرجان:

fdo.sirums.ac.ir

علف چای

Hypericum perforatum L

موارد مصرف این گیاه شامل بهبود علائم افسردگی همچون کاهش اشتها، اضطراب، اختلال در خواب خستگی ، بهبود علائم یائسگی همچون تغییرات خلق و گرگرفتگی و بهبود زخم ها و التهابات پوستی به وسیله ی روغن آن می باشد. این دارو تداخلات دارویی بسیار گسترده ای دارد. از جمله مهمترین تداخلات آن با داروهای ضد ایدز و داروهای جلوگیری از رد پیوند می باشد. به علت اثرگذاری بر سیستم اعصاب مرکزی با داروهای بیهوشی، بی حس کنندگی موضعی و داروهای ضد افسردگی تداخل دارد. همچنین در صورت مصرف آنتی بیوتیک های خوراکی ، داروهای ضد بارداری و داروهای ضد انعقاد خون مانند وارفارین توصیه می شود حتماً قبل از شروع مصرف این فراورده های گیاه با پزشک معالج مشورت گردد. همچنین مصرف این گیاه حساسیت پوست در برابر نور آفتاب را افزایش داده بنابراین هنگام مصرف از قرار گیری طولانی در زمان های اوج تابش خورشید خودداری کنید.

اوکالیپتوس

Eucalyptus

این گیاه برای درمان التهاب سینه، ریه ها و گلو به کار می رود. و بخور برگ های تازه آن برای درمان سرماخوردگی و گرفتگی سینوس ها بسیار مفید است و ضد باکتری و ضد قارچ می باشد. از این گیاه به عنوان تسکین دهنده درد و خارش استفاده می شود. گیاه اکالیپتوس قابض، تب بر نیز می باشد. این گیاه به صورت پماد در تخفیف التهاب و تسکین دردهای عضلانی مفید است. جویدن برگ اکالیپتوس در رفع درد لثه و دندان ها و بهبود زخم مؤثر است. این گیاه کاهش دهنده قند خون است. در اختلالات شدید کبدی استفاده از این گیاه مجاز نمی باشد. با توجه به سمیت برگ های این گیاه، مصرف خوراکی یا استنشاقی آن برای کودکان زیر ۲ سال مجاز نیست. مصرف اکالیپتوس در دوران بارداری و شیردهی مجاز نیست. روغن و عصاره اکالیپتوس با داروهای تنظیم قند خون، برخی داروهای ضد فشار خون ، داروهای آرامبخش و ضد افسردگی و داروهای ضد الرژی تداخل دارد و متابولیسم کبدی آنها را تحت تاثیر قرار می دهد.

